

**Програма тестових завдань
вступного випробування з УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ
на основі базової загальної середньої освіти (9 класів)
для абітурієнтів БМК ЗНТУ**

1. Загальні положення

Для оцінки знань абітурієнтів з української мови предметною комісією соціально-гуманітарних дисциплін розроблені тестові завдання з урахуванням чинних програм з української мови для 5–11 класів.

При підготовці завдань комісія виділила такі основні розділи з української мови:

1. Одиниці мови: основні звуки мовлення, значущі частини слова, слово, словосполучення, речення, складне синтаксичне ціле.

2. Основні норми української літературної вимови. Знаки письма. Складні випадки правопису ненаголошених голосних, м'якого знака, апострофа. Стилiстичні засоби фонетики.

3. Морфологічна будова слова. Основні орфограми в коренях, префіксах та суфіксах. Творення слів. Стилiстичні засоби словотвору.

4. Власне українські слова. Синонімічне багатство мови. Складні випадки слововживання. Роль фразеологізмів у мовленні. Стилiстичні засоби лексикології та фразеології.

5. Система частин мови, спільне й відмінне в них. Складні випадки правопису різних частин мови. Стилiстичні засоби морфології.

6. Найважливіші відомості з синтаксису і пунктуації: словосполучення і речення, синтаксичні зв'язки в них, граматична основа речення. Види простих речень, члени речення, види складних речень. Основні пунктограми у простому і складному реченнях, при прямій мові і діалозі. Стилiстичні засоби синтаксису.

2. Склад тестових завдань

Кожний варіант тестів містить: 50 завдань, які охоплюють відомості з орфографії та пунктуації.

Кожне завдання з української мови містить п'ять варіантів відповідей, позначених літерами А, Б, В, Г, Д і з української літератури, відповідно, три варіанти відповідей. Абітурієнти мають вибрати один правильний варіант і позначити відповідну літеру на Листі тестування.

Розв'язання тестових завдань з української мови вимагає від абітурієнтів не тільки базових знань з усіх розділів українського правопису, синтаксису та пунктуації, але і вміння логічно мислити, застосовувати знання з цих розділів при пунктуаційному оформленні усіх типів речень.

Абітурієнт під час роботи над тестовими завданнями може робити записи на чернетці, перевірка яких екзаменаторами не передбачається. Екзаменатори перевіряють лише вірність вписаних відповідей у вигляді літер А, Б, В, Г, Д для української мови у виданих кожному абітурієнтові бланку відповідей.

1. Якщо у бланк відповідей не вписана жодна з літер, то абітурієнт отримує нуль балів.
2. Якщо вписані більше, ніж одна з літер на місце відповіді одного завдання, то виставляється нуль балів.
3. Якщо відмічені літерами дві відповіді, але одна з них ретельно закреслена, а друга чітко наведена і відмічає вірну, відповідь, то така відповідь зараховується.

Орієнтовані тестові завдання для вступного випробування з української мови на основі базової загальної середньої освіти (9 класів) в Бердянському машинобудівному коледжі ЗНТУ

1. **Укажіть варіант, у якому допущена помилка в правописі:**
 - А могутній
 - Б grindжолі
 - В гострий
 - Г гілля
 - Д сьогодні
2. **Укажіть слово, у написанні якого допущено помилку:**
 - А карабахський
 - Б гамбурзький
 - В черемоський
 - Г прилуцький
 - Д дамаський
3. **Укажіть варіант, у якому не відбувається подвоєння:**
 - А роз...броєння
 - Б Віннич...ина
 - В скажен...ий
 - Г юн...ат
 - Д закон...ий
4. **Укажіть варіант, у якому не відбувається подовження:**
 - А спросон...я
 - Б олов'ян...ий
 - В середньовіч...я
 - Г л...ються
 - Д ворон...я
5. **Укажіть варіант, у якому можливе чергування голосних звуків:**
 - А осінь
 - Б голота
 - В діловод
 - Г атом
 - Д горб
6. **Укажіть варіант помилкового написання іншомовного слова:**
 - А тонна
 - Б университет
 - В Тибет
 - Г прем'єра
 - Д Мольєр
7. **Укажіть варіант, у якому слово пишеться через дефіс:**
 - А стань(бо)
 - Б чого(б)небудь
 - В ні(до)кого
 - Г (таки)роздивився
 - Д ось(так)
8. **Укажіть фразеологізм, який є антонімічним до «горобцям дулі давати»:**
 - А Вибілювати зуби
 - Б Бити байдики
 - В Врізати дуба
 - Г Давати драла
 - Д Не покладаючи рук

9. Укажіть речення, у якому обставина не відокремлюється (розділові знаки не розставлені):

- А Скріпивши серце я ввійшов до хати.
- Б Хлопці цілий день просиділи б'ючи байдики.
- В Почуваючи себе свіжим молодим і вродливим після цієї операції хлопець бадьоро вийшов з хати простуючи до критого ринку.
- Г Отже кинувшись через тютюн у сад прабаба бухнулась з розгону на коліна.
- Д Підеш собі зажурившись гаєм по долині.

10. Укажіть варіант, де замість крапок треба ставити **Ь** :

- А дізнаєт...ся
- Б беріз...ці
- В Тетян...ці
- Г кобзар...
- Д Наст...я

11. Укажіть варіант, у якому пишеться префікс **ПРЕ-** :

- А пр...добрити
- Б пр...берегти
- В пр...своїти
- Г пр...крашати
- Д пр...славний

12. Укажіть варіант, у якому **НЕ** пишеться разом:

- А (не)дев'ять
- Б (не)сестра
- В (не)мовля
- Г (не)повернись
- Д (не)вживаючи

13. Укажіть варіант, у якому слово пишеться з однією буквою **Н** :

- А повіль...ий
- Б електро...ий
- В вогне...ий
- Г бето...ий
- Д благослове...ий

14. Укажіть речення, у якому неправильно розставлені розділові знаки при прямій мові (пряму мову виділено курсивом):

- А *«Чи бачили таке!»* – сказав батько і, помовчавши, додав: - *Готовий хлібороб, одним словом».*
- Б *« А що, дітки ?»*- питає бабуся. – *Чого прийшли, мої соколята?»*
- В У цілого війська девіз був один: *«За волю, за рідну країну!»*
- Г *«Ось я йду!»* - обізвалась Зима.
- Д *«Літописець оповідає: князь Святослав ходив легко, як барс»* - сказала Уляна, звертаючись до учнів.

15. Укажіть варіант неправильного переносу слова:

- А ли-мон-ний
- Б роз-кри-ва-ти
- В ван-на
- Г ко-льо-ро-вий
- Д ход-жу

16. Укажіть варіант, у якому треба вставити букву І:

- А шумов...ння
- Б маков...ння
- В кор...ння
- Г гарбуз...ння
- Д картопл...ння

17. Укажіть слово, у якому треба писати -НН- :

- А ячмі...ий
- Б нездійсне...ий
- В змії...ий
- Г непереможе...ий
- Д шале...ий

18. Укажіть варіант, де вживається велика літера:

- А К(к)иївська молодь
- Б Л(л)ьвів'яни
- В Т(т)еатр опери
- Г П(п)ушкінські твори
- Д Ш(ш)евченківська премія

19. Укажіть речення, у якому вживається тире (розділові знаки не розставлені):

- А Ні спека ні бурі ні морози ніщо не вб'є любов мою.
- Б Усе чарує зір кругом роса і луг і вода.
- В Поснуло все і земля і вода і повітря.
- Г І на тім рушникові оживе все знайоме до болю і дитинство й розлука й твоя материнська любов.
- Д Кожна людина свято береже в пам'яті все, що супроводить її з дитинства і рідну хату і батьківський поріг.

20. Укажіть речення, записане з дотриманням правил пунктуації при відокремлених означеннях та прикладках:

- А Освітлені сонцем схили світяться смарагдом.
- Б Мандрівник вічний невблаганний час іде вперед, його не зупинити.
- В Ніколи ще не було в нього учнів таких цілеспрямованих і працьовитих.
- Г І день спадає стиглим овочем в мої долоні,- знесені в простори.
- Д Нагрітий за літо, яр дихав Сашкові в обличчя перецвілими будяками.

21. Укажіть варіант, де замість крапок треба написати Ч :

- А ви...ий
- Б ру...ниця
- В во...ина
- Г Чернігів...ина
- Д пшени...ний

22. Укажіть слово, у якому не ставиться апостроф:

- А рутв...яний
- Б Лук...янчук
- В надвечір...я
- Г бур...янистий
- Д узголов...я

23. Укажіть варіант, у якому велика літера не вживається:

- А П(п)івденний степ
- Б З(з)ахідна Європа
- В Асканія-Н(н)ова
- Г Організація Об'єднаних Н(н)ацій
- Д Ш(ш)евченкові поезії

24. Укажіть речення, у якому неправильно розставлені розділові знаки при однорідних членах речення:

- А Чарівний світ пливе переді мною як-от сині води, білі піски, хати на високих берегах.
- Б Осанні літні дні використовували решту трав.
- В Ся дика, безтямна погоня тривала вже майже годину.
- Г Іван сів і задумався над своєю долею.
- Д Микола пішов подивитися на коней.

25. Укажіть речення, у якому неправильно розставлені розділові знаки:

- А Над столом схилилася Ірина Миколаївна. Серйозна, зосереджена чаклує над річним звітом.
- Б Я прийшов утомлений, розбитий, мовчазний і ніби не живий не молишь, не плакати, не просити, я сказав лиш тихо: обігрій.
- В О, принесіть мені пролісок з лісу, ніжний і чистий, як неба блакить.
- Г Повненька, жвава й весела, з сірими прудкими оченятами, з ямочками на щоках і двома косами каштанового волосся: вона справляла приємне враження.
- Д Ой матінко моя ріднесенька!

26. Укажіть неправильно написане слово:

- А стрілецтво
- Б молодецький
- В запоріжський
- Г пригощати
- Д річний

27. Укажіть слово, записане з дотриманням правил вживання великої літери:

- А Українець
- Б шевченкові поезії
- В базедова хвороба
- Г Нестор літописець
- Д генеральний прокурор України

28. Укажіть слово, де замість крапок пишеться буква З:

- А ...сістися
- Б ...кладаночка
- В ...формувати
- Г ...творити
- Д ...пиняти

29. Укажіть варіант, у якому велика літера не вживається:

- А П(п)івденний степ
- Б З(з)ахідна Європа

- В Асканія-Н(н)ова
Г Організація Об'єднаних Н(н)ацій
Д Ш(ш)евченкові поезії
30. Укажіть слово, яке з **НЕ** пишеться разом:
А (не)вигідний
Б (не)друг, а приятель
В до моря звідси (не)далеко, а зовсім близько
Г зовсім (не)складний
Д (не)дуже
31. Укажіть речення, у якому неправильно поставлено розділові знаки при уточнюючих відокремлених членах:
А Тут, на незнаємій горі, вартують хмари нерухомі.
Б «Слово о полку Ігоревім» написано в стилі пізньої готики, або орнаменталізму.
В У своїй творчості письменники вдаються до романтичного, або реалістичного методу.
Г Василько попросив мене допомогти, тобто розв'язати контрольні задачі за нього.
Д Саме наш варіант виявився оптимальним, чи найсприятливішим.
32. Укажіть варіант помилкового написання іншомовного слова:
А Міссурі
Б башкир
В ассорті
Г ательє
Д кар'єра
33. Укажіть слово, у якому допущено помилку:
А мережичка
Б далеч
В гарбузиння
Г любитель
Д вогничок
34. Укажіть речення, у якому треба ставити двокрапку при прямій мові (знаки не розставлені, пряму мову виділено курсивом):
А Мені казав розумний садівник *Коли ти пересаджуєш ялинку відзнач північний і південний бік і так сади ростиме добре й гінко.*
Б *Ніщо нам не коштує так дешево і ніщо не цінується нами так дорого як ввічливість* писав М. Сервантес.
В *Ні не клич мене весно* казала я їй *не чаруй* *І не ваб надаремне.*
Г *А!* подумав Марко *дуже цікаво!* *Здається, се чоловік не тієї породи що всі оці.*
Д *Дорожить людина тим* писав В.О. Сухомлинський *у чому вона залишила часточку свого життя крихітку серця свого крапельку крові.*
35. Укажіть речення, у якому правильно розставлені розділові знаки при звертанні:
А Ой чого ти почорніло зеленєє поле?
Б Ой біжи, біжи досадо, не вертай до хати.
В Виростеш ти – сину, вирушиш в дорогу...
Г На світі за все наймиліше лиш юність, о друзі, мої.

Д Україно! Яка ж бо гарна ти!

36. Укажіть варіант, у якому допущено помилку:

- А Алексеев
- Б Тургенєв
- В Белгород
- Г Лісков
- Д Плахот ний

37. Знайдіть слово з однією буквою Н:

- А зляка(нн)о
- Б багатогра(нн)о
- В сила-силе(нн)а
- Г відмі(нн)о
- Д стара(нн)ість

38. Укажіть варіант, у якому слово в закінченні має І:

- А пекуч...й біль
- Б лежач...й камінь
- В миюч...й засіб
- Г свіж... новини
- Д поросяч...й виск

39. Укажіть речення, у якому неправильно поставлено розділові знаки при уточнюючих відокремлених членах:

- А Він був дуже розлючений, навіть страшний у своїй злості.
- Б Мої друзі, Степан та Василько, люблять вудити рибу.
- В Нам, дітям дуже подобалося купатися в тій калюжі.
- Г Чому ж ви там, за брамою Варшави, чий брук співа під кроком ніжних ніг?
- Д На фоні інших, низеньких, будинок здавався майже гігантом.

40. Укажіть речення, у якому ставиться тире між підметом і присудком (розділові знаки не розставлені):

- А Ліси наче світилися наскрізь.
- Б Колись був у Києві князь.
- В То була тиха ніч чарівниці.
- Г Пурпурове небо блідло червоніло потім стало рожевувато-блакитним.
- Д Життя без книги хата без вікна.

41. Укажіть слово, у якому треба писати -НН- :

- А ячмі...ий
- Б нездійсне...ий
- В змії...ий
- Г непереможе...ий
- Д шале...ий

42. Укажіть речення, у якому вживається тире (розділові знаки не розставлені):

- А Ні спека ні бурі ні морози ніщо не вб'є любов мою.
- Б Усе чарує зір кругом роса і луг і вода.
- В Поснуло все і земля і вода і повітря.
- Г І на тім рушникові оживе все знайоме до болю і дитинство й розлука й твоя материнська любов.
- Д Кожна людина свято береже в пам'яті все, що супроводить її з дитинства і рідну хату і батьківський поріг.

43. Укажіть речення, записане з дотриманням правил пунктуації при відокремлених означеннях та прикладках:

- А Освітлені сонцем схили світяться смарагдом.
Б Мандрівник вічний невблаганний час іде вперед, його не зупинити.
В Ніколи ще не було в нього учнів таких цілеспрямованих і працьовитих.
Г І день спадає стиглим овочем в мої долоні,- знесені в простори.
Д Нагрітий за літо, яр дихав Сашкові в обличчя перецвілими будяками.
44. **Укажіть слово, де замість крапок треба ставити м'який знак:**
А донеч...ці
Б у буд...ці
В бул...йон
Г шонаймен...ший
Д камін...чик
45. **Укажіть варіант, у якому наведена пара антонімів:**
А виводити - заводити
Б кричати - галасувати
В співати - декламувати
Г чистити - чесати
Д білити – біліти
46. **Укажіть речення, у якому неправильно поставлено розділовий знак між підметом і присудком:**
А Хліб усьому голова.
Б Найбільша мрія віртуоза – зробити чудо непомітно.
В Я зроду скіф. Я правнук Борисфена.
Г Це тобі не жарти.
Д Обов'язок держави: захищати життя людини.
47. **Укажіть речення, у якому НЕ з дієприкметником написано неправильно:**
А Стіни на кухні не пофарбовані, а облицьовані кахлем.
Б І кликав день в неміряні світи.
В Трава на узліссі не скошена, не зім'ята.
Г Причаїлися гори, заморожені красою ніколи небачених степів.
Д Будівельники не добували шкільну теплицю та так все й залишили.
48. **Укажіть варіант, у якому слово пишеться через дефіс:**
А (пів)яблука
Б (легко)атлет
В (жовто)синій
Г (україно)мовний
Д (трьохсот)тисячний
49. **Укажіть варіант, у якому на місці крапок треба писати ї:**
А дискус...я
Б Ка...р
В клі...нт
Г акс...ома
Д гі...на
50. **Укажіть варіант, у якому пишеться префікс ПРЕ- :**
А пр...милий
Б пр...звисько
В пр...тримати
Г пр...деснянський
Д пр...томитися